

Ľadový štít

rampou JV steny

Napísať tento článok ma prehovoril brácho Miro a otec. Dlho som váhal, či nasledovné riadky vôbec zverejním. Prečo? Je to doposiaľ môj najťažší zjazd vo Vysokých Tatrách.

Je veľmi exponovaný a objektívne nebezpečný. Jediná chyba by mohla znamenať vážne problémy. A nemyslím si, že by to mal byť dáky chvályhodný výkon. Je na hranu akceptovateľného rizika. Práve preto nechcem niekoho namotivovať do tohto zjazdu. Nechcem, aby sa stala opäť tragédia, ktorú by som si vyčítal a za ktorú by som bol nepriamo zodpovedný. Takú chybu už nespravím. Strata môjho dobrého kamaráta Riša ma minulý rok veľmi zasiahla a zdrvila. Podobné výčitky nechcem už zažiť. Do hôr chodím preto, lebo ma to baví a v horách som šťastný. Robím to pre seba. Nepotrebujem si naháňať ego a uznanie druhých napr. zbieraním „lajkov“ na sociálnych sieťach. Nepotrebujem prehnajú publicitu.

Zjazd začína priamo z vrcholu Ľadového štítu a pokračuje členitou rampou na JV (v horolezeckom sprievodcovi označený ako „Stará cesta“). Tento zjazd ako prvý čiastočne zlyžoval Krejčí 17. 4. 1988 (zdroj: Bohuš Štofán). Prvé opakovanie spravil Tatarka, ktorý pravdepodobne tiež jeden úsek zliezal.

Ľadový štít, V rampa, pohľad z Malého Ľadového štítu.^(mp)

Mňa rampa z Ladového doslova hypnotizovala 12 rokov. Bližšie som do nej nakukol v apríli 2010, kedy sme museli čakať s Romanom Gregušom na vrchole niekoľko hodín na odmäk. Vtedy som si ju trochu napozeral z vrchu. V ten deň sme potom lyžovali na západ do Suchého žlabu. V lete 2013 som si ju ešte prešiel pešo v „maratónkach“. Avšak túto zimu v januári som si ju všimol vynikajúco vysneženú. Prekvapilo ma, koľko je tam nalepeného snehu tak skoro na začiatku zimy. Detailne som si celý masív Ladových štítov pofotil a doma analyzoval. Zostávalo trpezlivo čakať na bezpečné podmienky. Hlavne aby tam neboli dosky, prípadne príliš tvrdo.

Týždeň pred zjazdom som sa rozhodol podľa počasia a voľna v robote medzi dvoma dňami: stredou 29. marca a sobotou 1. apríla. V stredu som chcel ísť s Miro, no bolo moc chladno a neodmáкло by to. Voľba teda padla na sobotu, ale Miro v piatok akurát odcestoval do Nórska. V zálohe som mal kamaráta a partáka Tomáša Chromca, ktorý bol ochotný so mnou vyliezť hore, ale nie lyžovať nadol.

Zvoní budík. Prvý apríl, deň bláznov, akurát začal. S Tomášom vstávame niečo pred druhou ráno. Z Hrebienka vyrážame pešo o tretej. Pre roztopený sneh lepíme pásy až nad Zamkou. Pod hangom vypínam čelovku. Pozerám na jasnú nočnú obloku a pátram po sľubovanej polárnej žiare. Okrem hviezd nič zelenkaste nevidím. Šliapem teda zamyslený ďalej až ku Terynke. Myšlienkami som už v rampe. Aké bude horné „véčko“? Nebude to veľmi odtopené? Budeme na vrchole včas? Bude to bezpečné?

Po chvíli sme už pri chate. Dávame si krátku pauzu, niečo prejeme a popijeme. Vy-užijem aj komfort WC a počas tlačovky sa zbavujem prebytočného materiálu. Hneď sa mi ide lepšie! Ťapkajúc po betónovom snehu sa rýchlo dostávame na pláň pod JV stenou. Tam nahadzujeme mačky a lyže idú na batoh. V prvých lúčoch slnka stúpame spočiatku v spádnicu Ladovej štrbiny do polovice svahu, z ktorého pokračujeme doprava hore do nástupu rampy. Nástup, resp. záver rampy, je trochu odtopený, no tento úsek ľahko preliezame. Je to jedno z troch technicky náročných miest zjazdu (pri lyžovaní záverečné). Ďalej pokračujeme v pevnom firne stále po rampe šikmo doprava hore cez niekoľko nevýrazných snehových hrebienok až sa dostávame na posledný snehový hrebienok. Odtiaľto vidíme záverečnú pasáž. Zjednodušene som si ju pre seba pracovne nazval „horné véčko“, ktoré má však skôr tvar fajky. Druhé technicky ťažké miesto zjazdu. Pre istotu, aj kvôli veľkej expozícii, sa radšej naväzujeme na krátke 30-metrové lano. Občas zakladám postupové istenie. Istíme sa na

plnú dĺžku lana. Pomerne rýchlo sa dostávame pod vrchol do hornej časti rampy, kde je jeden metrový úsek odtopený až na skalu. Tam sa nachádza tretie (pri lyžovaní zhora prvé) náročné miesto zjazdu. Bolo by tak o cca 50 cm snehu viac. Pár metrov pod vrcholom rampa prechádza v plytší svah. Pri skalách sa začíname boriť, na lyžiach by to malo držať. Vrchol Ladového štítu dosahujeme okolo 8.00. Opäť perfektné načasovanie. Slnko je však silné. O hodinu to môže byť už prehnité. Niet na čo čakať. Preto sa hore veľmi nezdržujem. Zhadzujem matroš, mačky a lyže z batohu. Prítom zjem kus chleba a vypijem pohár čaju. Dopínam lyžiarky. Lano a prebytočný materiál dávam Tomášovi, ktorý plánuje zostúpiť cez Ladového koňa do Ladovej priehyby a ku Spišským plesám, kde máme dohodnuté stretnutie.

A je to tu! Je 8.20. Nádherný výhľad, parádna viditeľnosť. Zapínam lyže. Aretujem viazanie na fix. Beriem do rúk paličky a jeden čakan. Nádych. Výdych. Všetky zmysly nastavené na 100%. Začínam lyžovať. Začiatok je položený a pomerne jednoduchý. Dobré na rozlyžovanie. Akurátny firn. Avšak snažím sa ísť stále na istotu. Po pár oblúkoch strmosti pribúda. Dostávam sa k hornému fleku. Opatrne ho traverzujem a využívam pritom pevnú skalu, ktorej sa pridržam. Trošku prejdem po skale aj s lyžami na vopred vydupanú snehovú plošinku. Odtiaľ robím zo pol tučta oblúkov-preskokov až k obávanému „véčku“. To je nepríjemné jednak kvôli zmene horizontálneho lomu a zároveň pre dych berúcu expozíciu. Nasleduje relatívne pohodový niekoľko-metrový traverz, v strede ktorého je snehový hrebienok. Na pár sekúnd tam zastanem. Pozerám na Pyšné štíty a Lomničák. Krása! V závere traverzu prekonávam bez problémov ostrý hrebienok. Ešteže som si ho počas výstupu vopred trochu upravil čakanom! Za ním nasleduje krásna pasáž v perfektnom firne so sklonom medzi 45 až 50°. Stále som maximálne koncentrovaný, expozícia je veľká. Každý oblúk si veľmi dobre premyslím. Prichádzam na záver rampy, t. j. krátke a úzke žliabok, ktorý je na spodku odtopený na skalu. Tento úsek (asi 8 m) zostupujem bočným zosuvom a po krátkom váhaní preskakujem poslednú prekážku – cca 1,5 m vysoký skalný prah. Vytraverzujem na pláň pod Ladovou štrbinou. Ďalej si už vychutnávam tiahle oblúky na tomto firnovom svahu rovnako ako stôl. Každý oblúk je pôžitkom. Lyžujem do kotlinky nad plesá. Vypínam lyže...

Mám zmiešané pocity, prežívam vnútorný rozpor. Na jednej strane som rád, že som to v zdraví zlyžoval. Na druhej strane cítim, že to už bolo objektívne veľmi nebezpečné a exponované a že už v živote do tak ťažkého a nebezpečného zjazdu nepôjdem. Bolo by to

Tomáš Chromec v traverze, v rampa, Ladový štít. (rp)

sebecké voči mojej manželke a rodine. Každý, kto by chcel ísť do takého zjazdu, by sa mal predtým pozrieť na osoby, ktoré miluje a spýtať sa sám seba: „Stojí mi to za to?“ Odpoveď musí každý nájsť sám. Ja som ju už našiel...

Z myšlienok ma vytŕha Tomáš, ktorý práve zlyžoval z Ladovej priehyby. Sledujem ho až kým nedolyžuje ku mne. Srdečne sa opäť zvitame. Najeme sa, napijeme. Máme dost času, tak si ešte zlyžujeme žlab z Prielomu pod Snehovým a parádne firnové pláne z Vyšnej Baranej Strážnice. Potom smer Teryna a Zamka. Na Zamke si dávame vytúženú kofolu. Stretávame množstvo kamarátov z HZS. Práve prebieha Memorál Vlada Tartarka a Petra Šperku. Na ich otázky: „Kde ste boli?“ vyhýbavo odpovedám: „Motali sme sa okolo Terynky.“ Dôvod mojej odpovede som naznačil v úvode článku...

Je 15.30. Sadáme s Tomášom do auta, smer Liptovský Mikuláš. Doma sa rýchlo vybalujem, najem, osprchujem a idem rovno do nočnej...

Zákres zlyžovanej línie spolu s ďalšími informáciami a fotkami s videom zo zjazdu nájdete na stránke www.miropeto.sk.

Za materiálnu podporu ďakujem: **HK Jasná, Sporttrysy.sk, Mountain Equipment, K2 a Skylotec.**

Vďaka aj Milanovi „Barney“ Ohurniakovi za požičanie kamery!